

Eighth International Olympiad in Linguistics

Stockholm (Sweden), 19–24 July 2010

Team Contest Problem

Consider the following words and their explications taken from a monolingual Mongolian dictionary (*Mongol qelnij tovč tajlbar tol'*, Ulaanbaatar, 1966), given in Roman transliteration:

1. **asaq:** nocoq, gal gerel garaq
2. **bal:** zögijn cecgijn šüüseer bolovsruulaq čiqaq amttaj ötgön züjl
3. **bor:** qar cagaan qojor qol'col'dson öngö
4. **büleen:** zöög, qaluun biš, qüjten biš
5. **cagaan:** jumny cas met öngö
6. **cas:** žiqüün cagt agaart usan talstuud bij bolž cav cajm ungaril širqgüüdeer buuq agaaryn tundas
7. **čiqaq:** tusgaj manžingas jalgaruulan avdag cagaan öngötej böggöd amtag težeelijn talst bodis
8. **davs:**
 - (1) gašunduu qurc amttaj talst bodis, qoolond amt oruulaqad qereglene
 - (2) ustörögč atom n' tömörlögijn atomaar soligdson qimijn bodis
9. **gal:** šataž bajgaa bodisoos garsan qaluun
10. **ideq:** am'tny jumyg qool bolgon qeregleq
11. **kal'ci:** qimijn ündsen maqbod, qöngön cagaan tömörlög
12. **kilogramm:** qünd qöngönij qemžüür, neg mjangan grammtaj tencüü
13. **kofé:**
 - (1) koféjn mod gedeg qaluun orny modny böörönqij ür
 - (2) ene üreer čanasan und
14. **manan:** usny uur düürsen tungalag bus agaar
15. **mös:** qöldsön us
16. **nocoq:** asaq, šataq
17. **nojton:** quurajn esreg utga, ustaj
18. **nüürs:** mod šataqad bij boloq šataq qatuu züjl
19. **ötgön:** šingenij esreg utga
20. **šaraq:** ideenij züjlijg gall tülz bolgoq
21. **šataq:** gal nocoq

22. **šingen:** ötgön gedgijn esreg utga
23. **süü:** am'tny qöqnöös garaq cagaan šaranguj öngötej šingen züjl
24. **talst:** tals büqij qatuu bodis
25. **tüls:** galz tüleqed zoriulz beltgesen tülee, argal, nüürs zereg jum
26. **und:** uuq jum, undaan
27. **us:** ustörögč qüçiltörögč qojoryn qimijn cever njel boloq öngögüj, tungalag, šingen züjl
28. **ustaj:** us büqij
29. **utaa:** jum šataqad garaq nüürsnij narijn širqeg büqij qööröq züjl
30. **uur:** šingen züjljin qalaqad garaq nojton qij
31. **uuq:** šingen jumyg balgaž zalgıq
32. **qaluun:** bodisyn qödölgöönij tusgaj negen qelber böggööd bodisyn öčüüqen quv' molékul, atomyn qödlöqöd bij boloq ilč
33. **qar:** cagaany esreg, qöö, nüürsnij öngö
34. **qatuu:** zöölön gedgijn esreg utga
35. **qij:** gazryn agaar mandlyg bij bolgogč agaar bije, agaar bodis
36. **qojor:** neg deer negijg nemsen too
37. **qöldmöl:**
 - (1) qöldsön jum
 - (2) qöldöösön amttag idee
38. **qöngön:** qünd gedgijn esreg utga
39. **qöö:** jumand togtsan utaa
40. **qool:** ideq težeelijn züjl
41. **qüjten:** qaluun gedegtej esergüücelsen utga, jumny serüün žiqüünij n'
42. **qünd:** čanar qöngöngüj, žintej
43. **quuraj:** nojton gedgijn esreg utga
44. **žin:**
 - (1) qünd qöngönij qemžee; neg žin n' 16 lan böggööd 600 grammtaj tencene
 - (2) qünd qöngönij bagcaa

* * *

(a) Translate into English:

čiqertej kofé, mjangan žin, neg kilogramm, ötgön manan, qaluun us, qojor utga, quuraj süü, qüjten us, süü uuq, süün qöldmöl, süütej kofé, undny us.

(b) Translate as many Mongolian words from the text as you can.

—Boris Iomdin

English text: Boris Iomdin.

Good luck!